

Правосуддя в епоху штучного інтелекту: інструмент чи виклик?

Автор: Берназюк Ян

Організація: Верховний Суд

Видання: Конституціоналіст · 2025

Дата публікації: 2025-05-30

Постійна адреса: <https://constitutionalist.com.ua/pravosuddia-v-epokhu-shtuchnoho-intelektu-instrument-chy-vyklyk/>

Відомості про матеріал

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

ВІДДІЛ ПІДГОТОВКИ СУДДІВ

ДНІПРОВСЬКЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Семінару для помічників суддів “Інформаційно-цифрова компетентність помічника судді”

30 травня 2025 року

Ян БЕРНАЗЮК,

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,

доктор юридичних наук, професор

ПОВ'ЯЗАНІ ПОНЯТТЯ

- Незалежність, неупередженість, об'єктивність суду
- Справедливість (моральність)
- Цифрова компетентність
- Ефективне правосуддя
- Принцип процесуальної економії
- Принцип гласності (прозорості)
- Єдність судової практики, принцип правової визначеності
- Мотивованість судового рішення
- Доступ до правосуддя
- Етика
- Довіра до суду

КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (стаття 16)

- Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це:
- не впливає на незалежність та неупередженість судді,
- не стосується оцінки доказів,
- не стосується процесу ухвалення рішень,
- не порушує вимог законодавства.

Інвестиції, соціальна відповідальність бізнесу та цифровізація процесів. Відбулася XIV Конференція корпоративних юристів

- Дмитро Куліков, керівник експертної групи з питань створення сучасних електронних форм взаємодії та доступності цифрових технологій директорату забезпечення цифрової експертизи Мінцифри, розповів про досвід впровадження цифрової експертизи НПА, які надходять до погодження в Кабінет Міністрів. За словами спікера, у 2024 році їх надійшло понад 4500, а в команді лише 8 людей. Попри обмежені ресурси, команда зобов'язана завершити експертизу кожного документа не пізніше ніж за 72 години. Це стало можливим завдяки впровадженню інструментів ШІ.
- Розроблено модуль цифрової експертизи на базі української моделі ООН у партнерстві з платформою ASCOT. Цей інструмент автоматизує заповнення документів, дозволяє здійснювати глибинний аналіз, правову позицію урахуванням змін законодавства.

Behind the Curtain: A white-collar bloodbath

- Генеральний директор Anthropic Дієго Амодей попереджає, що ШІ може забрати половину всіх початкових офісних посад і підвищити безробіття до 10–20% протягом наступних 5 років.
- Він закликає уряд США та компанії, що розробляють ШІ, припинити применшувати загрозу: за його словами, юристи, консультанти, фінансисти та початківці в ІТ зіштовхнуться з масовим скороченням, оскільки агентні системи ШІ все швидше виконують рутинні завдання на рівні або вище за людину. "Більшість людей навіть не усвідомлює, що це от-от трапиться».
- Без активних заходів зі збереження робочих місць і розподілу вигод мільйони людей опиняться без роботи, а нерівність лише поглибитися.

Behind the Curtain: A white-collar bloodbath

- "Ймовірно, у 2025 році ми в Meta, а також інші компанії, матимемо штучний інтелект, який фактично буде виконувати функції інженера середнього рівня, здатного писати код".
- «Як тільки бізнес побачить вигоду від заміни людей ШІ, він зробить це масово".
- Амодей пропонує:
- Публікувати дані про використання ШІ за професіями в режимі реального часу;
- Заохочувати доповнення праці людини, а не її повну заміну;
- Ввести "токенний податок" на транзакції ШІ для перерозподілу прибутків.
- "Не можна просто стати поперек колії й зупинити поїзд, але можна трохи повернути його напрямком. Ми маємо зробити це зараз".

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 22 травня 2025 року у справі № 380/23232/24

- Позивачі посилалися на відповідь, надану ChatGPT, де ШІ вказав на можливість одночасного отримання двох різних видів одноразової грошової допомоги — за Законом №2011-XII та Постановою КМУ №168.
- «Суд критично оцінює доводи позивачів, із посиланням на відповідь, що надана системою штучного інтелекту „ChatGPT“ [...]. Адже слід звернути увагу позивачів, що [...] виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за її вибором».
- Загальний висновок:
- Суд не визнав інформацію, надану ШІ, джерелом юридично значущої інтерпретації законодавства. Замість цього суд застосував власне тлумачення норм, оперуючи виключно актами законодавства та судовою практикою, відмежовуючи правову оцінку від висновків ШІ.

ANTIQUA ET NOVA (28.01.2025) Пам'ятка щодо взаємозв'язку між ШІ та Людським Інтелектом

- Технології використовувались як інструмент для доповнення, а не заміни людського інтелекту.
- Є "оманливим" використання слова "інтелект" у контексті технологій ШІ.
- Хоча ШІ здатний імітувати людський інтелект, виконуючи завдання, він залишається обмеженим "логічно-математичними рамками".
- Машинне навчання відрізняється від розвитку людського інтелекту, який формується досвідом, соціальною взаємодією та контекстом.
- ШІ варто розглядати не як форму, а як продукт людського інтелекту.

ANTIQUA ET NOVA (28.01.2025) Пам'ятка щодо взаємозв'язку між ШІ та Людським Інтелектом

- 6. Ватикан підкреслює важливість моральної відповідальності людей, оскільки саме вони розробляють системи ШІ та визначають цілі їхнього використання.
- 7. Ватикан закликає оцінювати цілі, засоби та загальне бачення систем ШІ, щоб переконатися, що технології "поважають людську гідність і сприяють загальному благу".
- 8. "Нормативно-правова база повинна гарантувати, що всі юридичні особи залишаються відповідальними за використання штучного інтелекту та всі його наслідки, з відповідними гарантіями прозорості, конфіденційності та підзвітності".

At Amazon, Some Coders Say Their Jobs Have Begun to Resemble Warehouse Work

- «Повсюдне впровадження ШІ часто супроводжується своєрідною "деградацією" роботи: складніші завдання розбиваються на простіші, рутинні операції, що виконуються зі значно більшою швидкістю.
- У контексті юридичної професії це може проявлятися в автоматизації рутинних процесів, таких як:
- підготовка шаблонних документів,
- проведення обширних юридичних досліджень,
- пошук та аналіз прецедентів, а також навіть
- початковий етап підготовки судових позовів.

At Amazon, Some Coders Say Their Jobs Have Begun to Resemble Warehouse Work

- Хоча такі зміни обіцяють підвищення продуктивності та ефективності, вони також несуть потенційні ризики зниження інтелектуальної складності роботи, зменшення часу для глибокого аналізу та критичного мислення, а також перетворення юридичної практики на більш конвеєрний та механічний процес.
- Ці трансформації вимагатимуть від правників суттєвої адаптації та переосмислення своєї ролі.
- Адвокати та судді, ймовірно, зіткнуться з посиленням тиску на швидкість виконання завдань та значним збільшенням обсягів роботи, оскільки ШІ дозволить опрацьовувати незрівнянно більшу кількість інформації за короткий час.

AI-рішення для юридичної практики: огляд і поради з використання

- По-перше, ніколи не вірте на слово жодній відповіді моделі. Великі мовні моделі можуть створювати правдоподібні, але вигадані посилання на закони чи судові рішення. Завжди перевіряйте всі цитати та факти в офіційних джерелах: Єдиний державний реєстр судових рішень, тексти законів на сайті Верховної Ради. Додайте до свого запиту прохання «Надай список першоджерел для кожної норми» або «Познач всі посилання, які потребують перевірки».
- По-друге, враховуйте можливі упередження в даних, на яких навчалася модель. Якщо ви готуєте рішення для суду чи офіційний висновок, додайте уточнення «Оціни отримані дані на наявність соціальних, гендерних або іншого типу упереджень». І перевіряйте, чи відповідає результат об'єктивним фактам і стандартам професійної етики.

AI-рішення для юридичної практики: огляд і поради з використання

- По-третє, пам'ятайте про обмеження в актуальності знань: ШІ не завжди знає останні зміни в законодавстві чи свіжу судову практику. У запитах вказуйте конкретну дату (наприклад, «З урахуванням змін станом на квітень 2025 року») або самостійно вставляйте до тексту ключові уривки новел закону.
- По-четверте, ШІ не замінює глибинного правового аналізу та етичного судження юриста. Завжди коригуйте запропоновані моделлю варіанти контрактів, аргументації чи висновків, з урахуванням професійної інтуїції, клієнтських інтересів та норм адвокатської етики.
- По-п'яте, не вводьте у загальнодоступні інтерфейси чат-ботів конфіденційні дані клієнтів без анонімізації або використання корпоративних захищених платформ. Будь-яка згадка про прізвища, адреси, суми чи стратегії може спричинити витік інформації.

AI-рішення для юридичної практики: огляд і поради з використання

- По-шосте, якщо запит стосується об'єктів інтелектуальної власності (патенти, торгові марки, авторські права), обов'язково перевіряйте наявність ліцензій або дозволів перед генерацією тексту чи зображень. Інакше ви ризикуєте порушити права правовласників і потрапити під судові позови.
- По-сьоме, впроваджуючи в роботу ШІ-асистента, закладайте в кінці кожного запиту елемент подвійної валідації. Наприклад: «Після виконання познач усі припущення і незакріплені факти для моєї подальшої перевірки». Це допоможе мінімізувати репутаційні та юридичні ризики у вашій практиці.
- Ігор Мулярчук, Ігор Галицький

Матеріал 15

- https://court.gov.ua/storage/portal/hcac/documents/orders/19.12.2024_56.pdf
- Перше внутрішнє регулювання, запроваджене ВАКС, демонструє важливість не лише встановлення базових обмежень, а й готовності до їх подальшого перегляду. Стандарти застосування ШІ в судовій системі мають бути динамічними, адаптивними до технологічних змін і регулярно оновлюваними на підставі моніторингу, практичного досвіду та зворотного зв'язку.

Матеріал 16

- <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2023/12/AI-Judicial-Guidance.pdf>
- У грудні 2023 року Судова канцелярія Англії та Уельсу оприлюднила документ «Artificial Intelligence (AI) – Guidance for Judicial Office Holders», який став однією з перших формалізованих спроб установити етичні й практичні орієнтири щодо допустимого використання ШІ суддями.
- Ключовим положенням цих Настанов є наголос на тому, що повна відповідальність за використання будь-якого ШІ-продукту в під час здійснення правосуддя покладається на суддю, навіть якщо відповідні матеріали були підготовлені автоматизованими системами. Використання ШІ допускається винятково як допоміжного інструменту — здебільшого для організаційних завдань, підготовки навчальних матеріалів або узагальнення інформації, але не для правового аналізу або дослідження прецедентів.

Матеріал 17

- <https://www.deb.uscourts.gov/sites/deb/files/news/Consumer%20CLE%20Ethics%20Materials1-29-25%2035%20to%2052.pdf>
- У жовтні 2024 року Верховний Суд штату Делавер впровадив тимчасову політику щодо ШІ під назвою Interim Policy on the Use of Generative Artificial Intelligence by Judicial Officers and Court Personnel.
- Ця політика дозволяє суддям і персоналу використовувати генеративний ШІ з певними обмеженнями. Вона передбачає відповідальність за точність, заборону на використання ШІ в чутливих сферах без належного нагляду, а також вимагає попереднього затвердження від адміністративного офісу суду. Користувачі повинні пройти відповідне навчання.

Матеріал 18

- <https://ilcourtsaudio.blob.core.windows.net/antilles-resources/resources/e43964ab-8874-4b7a-be4e-63af019cb6f7/Illinois%20Supreme%20Court%20AI%20Policy.pdf>
- У січні 2025 року Верховний Суд штату Іллінойс ухвалив політику щодо використання ШІ. Документ під назвою Illinois Supreme Court Announces Policy on Artificial Intelligence наголошує, що чинні Правила професійної поведінки та Кодекс суддівської етики повністю застосовуються до використання технологій ШІ.
- Адвокати, судді та самопредставлені сторони несуть відповідальність за кінцевий результат своєї роботи. Усі користувачі повинні ретельно переглядати ШІ-контент перед його використанням, забезпечуючи точність і правову відповідність.

Матеріал 19

- <https://www.sccourts.org/media/5vchofu5/order-re-interim-policy-on-genai.pdf>
- У березні 2025 року головний суддя Верховного Суду штату Південна Кароліна видав політику Administrative Order 2025-03-25-01: Guidelines for Use of Generative Artificial Intelligence in the South Carolina Judicial Branch.
- Вона встановлює правила використання генеративного ШІ, визначає його переваги та ризики, обов'язок перевірки точності, заборону на створення конфіденційних документів без погодження з відповідними органами і вимагає дотримання етичних стандартів.

Матеріал 20

- https://supremecourt.nsw.gov.au/documents/Practice-and-Procedure/Practice-Notes/general/current/PN_SC_Gen_23.pdf
- У січні 2025 року головний суддя Верховного Суду Нового Південного Уельсу (Австралія) Ендрю Белл видав директиву Practice Note SC Gen 23 – Use of Generative Artificial Intelligence. Цей документ забороняє використання ШІ для створення ключових доказових документів у судових процесах.
- Адвокати повинні декларувати, що такі документи (affidavit, покази свідків тощо) були підготовлені без допомоги ШІ. Додатково надано рекомендації щодо використання ШІ для досліджень, аналітики й підготовки проєктів документів.

Висновки

- <https://www.courtsofnz.govt.nz/assets/6-Going-to-Court/practice-directions/practice-guidelines/all-benches/20231207-GenAI-Guidelines-Non-Lawyers.pdf>
- У грудня 2023 року в Новій Зеландії затверджено керівництво Guidelines for the Use of Generative Artificial Intelligence in Courts and Tribunals.

- Цей документ підкреслює, що будь-яке використання генеративного ШІ має відповідати вимогам добросовісності, захисту судових процедур і суспільної довіри. Заборонено створення рішень або формування правових висновків без належної перевірки.

Матеріал 22

- https://www.judiciary.hk/doc/en/court_services_facilities/guidelines_on_the_use_of_generative_ai.pdf
- У липні 2024 року в Гонконзі видано спеціальне керівництво Guidelines on the Use of Generative Artificial Intelligence for Judges and Judicial Officers and Support Staff, у якому викладено обов'язки суддів та працівників апарату щодо сумлінного та обережного використання ШІ, з обов'язковим дотриманням конфіденційності, точності та доброчесності у процесі створення або оброблення будь-якого контенту, пов'язаного із судовою діяльністю.

Матеріал 23

- https://www.judiciary.gov.sg/docs/default-source/circulars/2024/registrar's_circular_no_9_2024_state_courts.pdf?sfvrsn=d038ec05_1
- У жовтні 2024 року Верховний суд Сінгапуру опублікував керівництво Guide on the Use of Generative Artificial Intelligence Tools by Court Users.
- Документ закликає до відповідального користування генеративним ШІ та надає загальні орієнтири. Хоча суд не забороняє використання ШІ, він акцентує на точності, захисті даних, а також на потенційних ризиках від неконтрольованого застосування ШІ-інструментів у судових процесах.

ОСНОВНІ ТИПИ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ВЕРХОВНИХ СУДІВ ЩОДО ШІ

- 1) етичні керівництва (настанови) та кодекси поведінки — формулюють принципи доброчесності, відповідальності та неприпустимості делегування судової функції;
- 2) тимчасові політики та адміністративні регламенти — спрямовані на врегулювання використання ШІ в апараті суду;
- 3) директиви процесуального характеру та інституційні правила — містять конкретні приписи щодо допустимого використання ШІ в межах судових процесів.

ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

- Існує доцільність обговорення питання створення робочої групи при Верховному Суді (із числа суддів усіх інстанцій, працівників апарату, науковців, фахівців з питань ШІ та інформаційної безпеки, а також представників Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, Міністерства цифрової трансформації України, Ради суддів України) для підготовки проєкту спеціального документа «Стандарти допустимого використання технологій ШІ у системі правосуддя», що визначатиме не лише межі дозволеного, а й принципи відповідального впровадження ШІ — із належним балансом між інноваційністю, безпекою та суддівською незалежністю.

ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

- Структура документу «Стандарти допустимого використання технологій ШІ у системі правосуддя»:
- визначення цілей, термінів та принципів;
- етичні обмеження та стандарти;
- технічні вимоги до використання ШІ;
- умови інтеграції ШІ у ЄСІТС;

- моніторинг, звітність та відповідальність.

КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

- Сьогодні Рада суддів України активно працює над підготовкою нового Коментаря до Кодексу суддівської етики (<https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentar-do-kodeksu-suddivskoi-etiki>; <https://rsu.gov.ua/ua/news/zasidanna-robocoi-grupi-rsu-z-pidgotovki-komentar-do-kodeksu-suddivskoi-etiki-vidbulosa-u-vinnici>).
- Очікується, що майбутній Коментар у частині статті 16 надасть чіткі роз'яснення щодо меж допустимого використання ШІ суддями, а також визначить рекомендовані підходи до питань безпеки та процедур контролю.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПРАВНИКІВ

- Робоча група при Мінцифри працює над розробкою Рекомендацій щоб надати правникам практичні поради щодо відповідального використання ШІ в професійній діяльності.
- Вони покликані допомогти правникам орієнтуватися в правових, етичних та технічних аспектах застосування ШІ у щоденній правничій роботі. У документі представлено інформацію, що допоможе правнику визначити, які завдання можна ефективно делегувати ШІ-помічнику, зокрема автоматизацію створення та написання документів, аналіз і дослідження прецедентної практики, пошук правової інформації та інше.

The AI Revolution Is Underhyped | Eric Schmidt | TED

- Ерік Шмідт "Революція ШІ недооцінена" — колишній генеральний директор і виконавчий голова Google (2001–2011), активно бере участь у формуванні міжнародної ШІ-політики
- 1. ШІ як виклик регуляторному часу та законодавчій інерції:
- Шмідт переконує, що темпи розвитку ШІ випереджають спроможність суспільства усвідомити його масштаби. Для юристів це означає необхідність формування нормативної бази на випередження — із врахуванням гіперекспоненційного зростання інтелектуальних можливостей систем.
- 2. Дилема автономного ШІ і роль «людини в ланцюгу»:
- Шмідт попереджає про ризики агентних систем, здатних діяти незалежно від людей. Це прямо стосується правового регулювання делегування відповідальності, контролю за алгоритмічними рішеннями та допустимих меж автономності ШІ у правозастосуванні.

The AI Revolution Is Underhyped | Eric Schmidt | TED

- 3. Геополітичний потенціал ШІ — і виклики міжнародного права:
- ШІ, як технологія подвійного призначення, формує нову сферу міжнародної конкуренції, яка потребує розробки правових режимів, аналогічних ядерному стримуванню. Це відкриває простір для нових типів міжнародних договорів, юридичного інжинірингу та концепцій превентивної безпеки.
- 4. Баланс між безпекою і свободою в епоху ШІ:
- Юристам доведеться вирішувати, як гарантувати захист від фейків, маніпуляцій і алгоритмічного насильства, не створюючи при цьому системи цифрового тоталітаризму. Шмідт підкреслює цінність рішень, що зберігають анонімність і приватність при водночас наявному захисті (як-от zero-knowledge proof).

Концепція ЄСІКС (наказ ДСА України від 30.04.2025 № 178)

- Допустимі функції ШІ в ЄСІКС:

- Генерація проєктів документів
- Перевірка орфографії та змісту
- Формування стислого змісту документів
- Підбір релевантної судової практики
- Рекомендації моделі розгляду справи
- Створення аватар-асистента
- Стенограма засідань / перетворення мовлення в текст
- Перевірка норм законодавства на актуальність
- Автоматичний переклад
- Виявлення девіацій у судовій практиці
- Надання базової правової допомоги користувачам

Концепція ЄСІКС (наказ ДСА України від 30.04.2025 № 178)

- Правила етичного та технічного впровадження ШІ:
- Асистивна роль ШІ — підтримка, а не заміна судової функції
- Прозорість — пояснюваність та можливість відстеження джерел
- Контроль людини — остаточне рішення лише за суддею
- Можливість відключення ШІ-модуля без шкоди для всієї системи
- Обов'язкове повідомлення користувача про участь ШІ у формуванні контенту
- Технічна надійність та підзвітність
- Недискримінаційність — запобігання алгоритмічним упередженням
- Право на приватність і конфіденційність у взаємодії з ШІ

Матеріал 33

- ПОПЕРЕДНІ ЛЕКЦІЇ
- 1. Штучний інтелект як основа цифрового судочинства: помічник чи майбутній конкурент судді? https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernazuk.pdf
- 2. Штучний інтелект (artificial intelligence) сьогоднішній погляд на перспективи майбутнього [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernazuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernazuk%20(1).pdf)
- 3. Сучасні можливості штучного інтелекту (artificial intelligence) процесуальна економія чи загроза незалежності судді?
- <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnya-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-suddiv-mistsevih-ta-apelyatsiynih-gospodarskih-sudiv>
- 4. Інтеграція штучного інтелекту (artificial intelligence) в систему правосуддя: поспішай повільно https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernazuk.pdf
- 5. Правосуддя та штучний інтелект: перші правила https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernazuk.pdf

- 6. Штучний інтелект та питання етики під час здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
- 7. Інструменти штучного інтелекту та неприпустимість зловживання процесуальними правами https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
- 8. Нові принципи здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
- 9. Технології штучного інтелекту та принцип правової визначеності https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
- 10. Штучний інтелект: застосувати недозволено ігнорувати https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
- 11. Сучасні можливості штучного інтелекту та питання приватності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
- 12. Технології штучного інтелекту в правосудді: міжнародні стандарти регулювання https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_international_standards_bernaziuk.pdf
- 13. Практичні аспекти використання технології штучного інтелекту в юридичній сфері https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
- 14. Технології штучного інтелекту та life hacks для юристів https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
- 15. Штучний інтелект та правосуддя: механізми забезпечення прозорості та підзвітності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
- 16. Штучний інтелект та право на приватність: баланс між інноваціями та захистом персональних даних https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf
- 17. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні (лекційний матеріал): https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf
- 18. Діджиталізація судочинства: межі допустимого використання ШІ https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
- 19. Штучний інтелект у правосудді: міжнародний досвід та виклики <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyj-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
- 20. Технології штучного інтелекту: майбутні перспективи та ризики для судової гілки влади https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
- 21. Штучний інтелект у правосудді: ризики алгоритмічної упередженості та дискримінації https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
- 22. Верховенство права в епоху ШІ: як верховні суди зберігають баланс між інноваціями та традиціями https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf

Матеріал 34

- ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА
- 1. Берназюк Ян. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezulyaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
- 2. Берназюк Ян. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>

- 3. Берназюк Ян. Правосуддя в епоху штучного інтелекту: інструмент чи виклик? <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
- 4. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence and the Judicial system of Ukraine: results of cooperation in the past year <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
- 5. Берназюк Ян. Штучний інтелект і його використання для забезпечення єдності судової практики як складової довіри до суду // Слово Національної школи суддів України. – 2024, № 2(49), С. 16-35 https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
- 6. Берназюк Ян. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя // Юридична газета. № 4 (792). - С. 16-18. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>

Джерела та матеріали

1. КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (стаття 16). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>
2. Інвестиції, соціальна відповідальність бізнесу та цифровізація процесів. Відбулася XIV Конференція корпоративних юристів. <https://uba.ua/ukr/news/nvestici-socalna-vdpovdalnst-bznesu-ta-cifrovizacija-procesv-vdbulasja-ivx-konferencja-korporativnij-juristv>
3. Behind the Curtain: A white-collar bloodbath. <https://www.axios.com/2025/05/28/ai-jobs-white-collar-unemployment-anthropic>
4. Рішення Львівського окружного адміністративного суду від 22 травня 2025 року у справі № 380/23232/24. <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127549433>
5. ANTIQUA ET NOVA (28.01.2025) Пам'ятка щодо взаємозв'язку між ШІ та Людським Інтелектом. https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_dff_doc_20250128_antiqua-et-nova_en.html#Introduction
6. At Amazon, Some Coders Say Their Jobs Have Begun to Resemble Warehouse Work. <https://www.nytimes.com/2025/05/25/business/amazon-ai-coders.html>
7. AI-рішення для юридичної практики: огляд і поради з використання. https://pravo.ua/ai-rishennia-dlia-iurydychnoi-praktyky-ohliad-i-porady-z-vykorystannia/?fbclid=IwY2xjawKdUI9leHRuA2FlbQlXMQBicmlkETFZWngyeXRYNW41djbCVXIeAR4nb2CxlIbD_WUC6uPEyIxB7I21vSF9j4CgjKGKs_r0A3YPFWJnAugO-WuA_aem_twXq2Pxe1S50bEsjgQ3Ldg
8. Матеріал 15. https://court.gov.ua/storage/portal/hcac/documents/orders/19.12.2024_56.pdf
9. Матеріал 16. <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2023/12/AI-Judicial-Guidance.pdf>
10. Матеріал 17. <https://www.deb.uscourts.gov/sites/deb/files/news/Consumer%20CLE%20Ethics%20Materials1-29-25%2035%20to%2052.pdf>
11. Матеріал 18. <https://ilcourtsaudio.blob.core.windows.net/antilles-resources/resources/e43964ab-8874-4b7a-be4e-63af019cb6f7/Illinois%20Supreme%20Court%20AI%20Policy.pdf>
12. Матеріал 19. <https://www.sccourts.org/media/5vchofu5/order-re-interim-policy-on-genai.pdf>
13. Матеріал 20. https://supremecourt.nsw.gov.au/documents/Practice-and-Procedure/Practice-Notes/general/current/PN_SC_Gen_23.pdf
14. Висновки. <https://www.courtsofnz.govt.nz/assets/6-Going-to-Court/practice-directions/practice-guidelines/all-benches/20231207-GenAI-Guidelines-Non-Lawyers.pdf>
15. Матеріал 22. https://www.judiciary.hk/doc/en/court_services_facilities/guidelines_on_the_use_of_generative_ai.pdf
16. Матеріал 23. https://www.judiciary.gov.sg/docs/default-source/circulars/2024/registrar's_circular_no_9_2024_state_courts.pdf?sfvrsn=d038ec05_1
17. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ. <https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentara-do-kodeksu-suddivskoi-etiki>
18. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ. <https://rsu.gov.ua/ua/news/zasidanna-robocoi-grupi-rsu-z-pidgotovki-komentara-do-kodeksu-suddivskoi-etiki-vidbulosa-u-vinnici>
19. The AI Revolution Is Underhyped | Eric Schmidt | TED. <https://www.youtube.com/watch?v=id4YRO7G0wE>
20. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk.pdf

21. Матеріал 33. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20(1).pdf)
22. Матеріал 33. <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnya-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-sudiv-mistsevih-ta-apelyatsiynih-gospodarskih-sudiv>
23. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernaziuk.pdf
24. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernaziuk.pdf
25. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
26. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
27. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
28. Матеріал 33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
29. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
30. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
31. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_international_standards_bernaziuk.pdf
32. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
33. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
34. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
35. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf
36. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf
37. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
38. Матеріал 33. <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyi-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
39. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
40. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
41. Матеріал 33. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf
42. Матеріал 34. <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
43. Матеріал 34. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
44. Матеріал 34. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
45. Матеріал 34. <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
46. Матеріал 34. https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
47. Матеріал 34. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifrovii-transformacii-pravosuddia.html>

Файли матеріалу

Оригінальний файл автора